

DEN EUROPÆISKE UNION

Regionsudvalget

EGTS-overvågningsrapport 2013 På vej mod den nye samhørighedspolitik

Resumé

**Dette resumé er udarbejdet af METIS GmbH (forfattere: Jürgen Pucher,
Alexandra Frangenheim og Alice Radzyner).
Det repræsenterer ikke Regionsudvalgets officielle holdning.**

Yderligere oplysninger om Den Europæiske Union og Regionsudvalget kan findes på internettet via <http://www.europa.eu> og <http://www.cor.europa.eu>.

© Den Europæiske Union, februar 2014
Gengivelse i uddrag er tilladt under forudsætning af, at kilden udtrykkeligt nævnes.

Resumé

Regionsudvalget offentliggør regelmæssigt en overvågningsrapport om udviklingen af Den Europæiske Gruppe for Territorialt Samarbejde – EGTS. Ved udgangen af 2013 var der oprettet 43 EGTS'er med deltagelse af ca. 750 nationale, lokale og regionale myndigheder i 20 forskellige medlemsstater. Yderligere 16 grupper er i støbeskeen.

Lovgivningsramme og gennemførelse på nationalt plan

Forordning (EU) 1302/2013 om ændring af forordning (EF) 1082/2006 om oprettelse af en EGTS blev vedtaget den 17. december 2013 og træder i kraft den 22. juni 2014. Disse ændringer forenkler procedureerne, sikrer, at flere enheder kan komme i betragtning som deltagere i EGTS'er, og skaber hermed betingelserne for bedre fungerende EGTS'er i tråd med Regionsudvalgets forslag. Andre forordninger om den nye samhørighedspolitik åbner nye perspektiver for EGTS'er.

Ved udgangen af 2013 havde situationen ikke ændret sig i de eksisterende medlemsstater i forhold til 2012. De nationale bestemmelser er vedtaget i alle medlemsstater med undtagelse af Østrig, Belgien og Tyskland.

Kroatiens tiltrædelse af EU den 1. juli 2013 skabte nye perspektiver for etableringen af nye EGTS'er og indledte en ny fase i udviklingen af EGTS'er. De lokale og regionale myndigheder i Kroatien er meget aktive i EGTS-projekter som f.eks. den centraleuropæiske transportkorridor. Regionsudvalget har ydet en betydelig indsats for at få EGTS'er sat på dagsordenen i alle stadier af Kroatiens førtiltrædelsesforberedelser.

Kroatien gennemførte EGTS-forordningen ved en lov, der trådte i kraft den 1. juli 2013.

Overblik over EGTS-situationen

Nye EGTS'er etableret i 2013 eller ved udgangen af 2012.

Mellem udgangen af 2012 og udgangen af 2013 blev der oprettet elleve EGTS'er (seks EGTS'er i 2012). De nye EGTS'er befinder sig hovedsageligt i Centraleuropa og tager generelt sigte på at skabe en institutionel ramme for eksisterende projekter eller programmer, og udfører således deres traditionelle funktioner.

Tabel 1. Nye EGTS'er, der er taget med som casestudier

#	Betegnelse	Lande	Særlige forhold	Dato for etablering
1	Via Carpatia EGTC	HU, SK	EGTS med 2 medlemmer på NUTS 3-niveau oprettet med henblik på generelt samarbejde.	31.5.2013
2	Parc Marin International des Bouches de Bonifacio	FR, IT	EGTS oprettet med henblik på at styrke det grænseoverskridende samarbejde i det internationale havreservat.	11.3.2013
3	EGTC Tritia	CZ, PL, SK	Dette partnerskab mellem fire regioner har til formål at støtte den sociale og økonomiske samhørighed i området.	25.2.2013
4	EGTC Euroregione "Senza Confini"	AT, IT	Det overordnede mål for dette partnerskab mellem to medlemsstater er samarbejde mellem partnerskabets tre regioner om at styrke den økonomiske sociale samhørighed.	21.12.2012
5	EGTC Spoločný región limited	CZ, SK	Denne EGTS består af 22 kommuner i det slovakiske og tjekkiske grænseområde. Målet er at sætte det grænseoverskridende samarbejde ind i en international ramme.	22.5.2013
6	GECT "Secrétariat du Sommet de la Grande Région"	BE, DE, FR, LU	Denne EGTS med 10 medlemmer sigter mod en yderligere styrkelse af "Grande Région" som et fælles område.	30.6.2013
7	EGTC TATRY Ltd.	PL, SK	EGTS bestående af to regioner, der sigter mod en mere effektiv gennemførelse af projekter under det nye program for grænseoverskridende samarbejde PL-SK 2014-2020.	20.9.2013
8	EGTC Parc européen / Parco europeo Alpi Marittime - Mercantour	FR, IT	Lettelse og fremme af det grænseoverskridende samarbejde inden for de to parkers område.	23.5.2013
9	EGTC Sajó-Rima / Slaná-Rimava	HU, SK	EGTS bestående af fire partnere, som sigter mod at samarbejde inden for landbrug, industri, handel og turisme.	3.4.2013

De to seneste EGTS'er, som er oplyst til Regionsudvalget, er Torysa og Svinka, som begge er EGTS'er mellem Ungarn og Slovakiet, og hvis hovedkvarter ligger henholdsvis i Sáradsány (HU) og Tolcsva (HU). De blev registreret den 9. oktober 2013, men fordi Regionsudvalget først sent fik meddelelse herom, indgår de ikke i denne undersøgelse.

EGTS'er oprettet i 2012

Der blev oprettet seks EGTS'er i 2012. I 2013 befandt disse grupper sig stadig i en tidlig udviklingsfase. Navnlig EUKN-gruppen er bemærkelsesværdig, da den udelukkende består af nationale myndigheder. Dette kan bruges som instrument for at institutionalisere visse dele af det mellemstatslige samarbejde.

EGTS'er oprettet før 2012

Langt størstedelen af de EGTS'er, der blev oprettet før 2012, er fortsat med at udvikle sig og gennemfører stadig nye projekter. I denne del analyseres situationen i EGTS'er, som blev oprettet før 2012, og der gives detaljerede oplysninger om nøgleindikatorer. Det har ikke været muligt at forelægge ajourførte oplysninger om 8 af disse EGTS'er.

Grupperne i en nøddeskal - på vej mod en ny samhørighedspolitik

Kvantitativt har udviklingen af EGTS'er taget fart i 2013. Det overordnede mål for EGTS'er er oprettelse af udviklingspartnerskaber. De 41 grupper, der er omfattet af denne rapport, repræsenterer nu i alt 750 institutioner fra alle dele af EU. Den samlede befolkning i de områder, som de deltagende institutioner dækker, er ca. 76 millioner¹. Partnerskabernes sammensætning strækker sig fra lokalt samarbejde i lille målestok over regionalt-lokalt samarbejde til partnerskaber på flere niveauer. Ca. halvdelen af partnerskaberne kan betegnes som overvejende lokale.

EGTS'erne Bánát-Triplex Confinium og Eurodistrict Strasbourg-Ortenau har udvidet deres partnerskab.

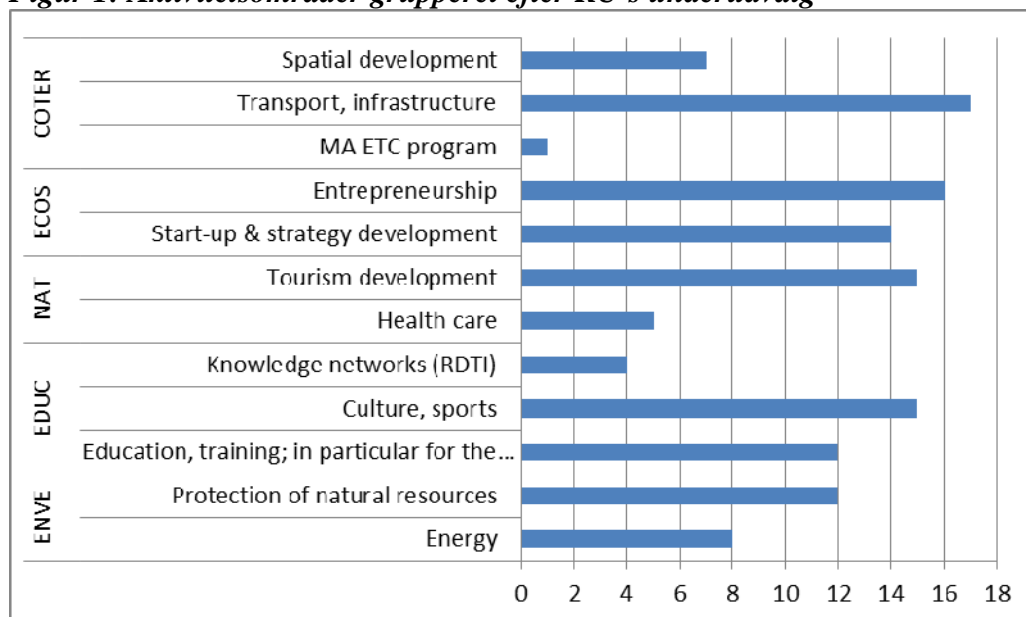
Aktivitetssområder

Malet med en bred pensel sigter EGTS'erne mod at gennemføre en lang række forskellige aktiviteter. Grupperne arbejder inden for rammerne af det europæiske territoriale samarbejde (ETS), som dækker en bred vifte af aktiviteter. De fleste EGTS'er kan karakteriseres som brede initiativer, der støtter fælles tiltag inden for politikudformning og strategilægning. Denne form for EGTS udforsker og konsoliderer tilgangen til nye former for regeringsførelse og samhørighed. Et betydeligt antal EGTS'er fastlægger ikke på forhånd emnerne for samarbejde. Nedenstående diagram giver et overblik over de vigtigste indsatsområder. Langt størstedelen af EGTS'erne beskæftiger sig med mere end et emne.

---

¹ Dette samlede antal omfatter ikke det tværnationale bypolitiske netværk EUKN og den EGTS, der fungerer som forvaltningsmyndighed for et multilateralt grænseoverskridende samarbejdsprogram.

Figur 1: Aktivitetsområder grupperet efter RU's underudvalg

Kilde: Metis GmbH, EGTS-database

EGTS'ernes potentielle rolle inden for rammerne af de europæiske struktur- og investeringsfonde 2014-2020 (EU 2020)

Som overordnet vejledning er Europa 2020-strategien med sine mange facetter vanskelig at forstå. EGTS'ernes potentielle bidrag til Europa 2020 fastlægges derfor på grundlag af de syv såkaldte flagskibsinitiativer. Der ligger i øjeblikket et stort potentiale i flagskibsinitiativerne "Et ressourceeffektivt Europa" (energi og affaldshåndtering), "Unge på vej" og "En dagsorden for nye kvalifikationer og nye job", som følge af behovet for at bekæmpe den høje arbejdsløshed, især blandt unge, samt "Innovation i EU".

Udsigterne for perioden 2014-2020

For perioden 2014-2020 er der i den nye samhørighedspolitik indført et nyt sæt instrumenter for at styrke de europæiske struktur- og investeringsfondes strategiske dimension². Undersøgelsen har vist en betydelig interesse for disse instrumenter, navnlig instrumentet "integrerede territoriale investeringer" (ITI): 15 af 21 EGTS-respondenter er interesserede i ITI-instrumentet. Ca. halvdelen af EGTS'erne er interesserede i fælles handlingsplaner og lokaludvikling styret af lokalsamfundet. En række respondenter har imidlertid udtrykt behov for yderligere retningslinjer fra Kommissionen, da kun pragmatiske og effektive gennemførelsesaftaler kan være overbevisende argumenter for forvalterne af

² Gennemførelsen af den fælles handlingsplan - baseret på erfaringer fra ESF - bør være strengt resultatorienteret og tage udgangspunkt i stærkt standardiserede aktiviteter, der kan håndteres som standardenhedsomkostninger.

ETS-programmet til at støtte udviklingen og udformningen af sidstnævnte instrumenter.

EGTS'er i etableringsfasen

Der er i øjeblikket 16 EGTS'er i støbeskeen, hvoraf tre allerede har status som juridisk person. To EGTS'er er etableret med "usædvanlige" målsætninger: EGTS'en "CODE 24" er en opfølgning af INTERREG IVB-projektet til udvikling af Rotterdam-Genova-korridoren og EGTS'en "Cities of Ceramics" er oprettet for at udvikle det tværnationale samarbejde inden for keramik og kunsthåndværk.

Tabel 2. Oversigt over EGTS'er, som er i støbeskeen (pr. 31. december 2013)

#	Betegnelse	Status	Lande
1	Agglomération franco-luxembourgeoise 'Alzette-Belval'	Afventer anmeldelse til Regionsudvalget	Frankrig, Luxembourg
2	AEuCC - Cities of Ceramic ³	Afventer godkendelse	Spanien, Frankrig, Italien, Rumænien
3	Medgidia - Silistra	Afventer godkendelse	Bulgarien, Rumænien
4	Eurocidade Valença do Minho Tui	Afventer godkendelse	Portugal, Spanien
5	CODE 24 – Corridor Development Rotterdam-Genoa	Under forberedelse	Nederlandene, Tyskland, Schweiz, Italien
6	CETC - Central European Transport Corridor	Under forberedelse	Sverige, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn, Kroatien, Slovenien
7	Europe - building common future	Under forberedelse	Ungarn, Rumænien
8	The Route of the Phocaceans	Under forberedelse	Italien, Grækenland, Spanien, Frankrig, Malta
9	Eurodistrict TransOderana	Under forberedelse	Tyskland, Polen
10	ESPON 2020 programme	Under forberedelse	EU 28 + 4
11	Békés-Arad	Idéstadiet	Rumænien, Ungarn
12	Pro Comitatu	Idéstadiet	Slovakiet (i.r.)
13	Donauhanse	Idéstadiet	Tyskland, Østrig, Ungarn, Serbien, Rumænien, Bulgarien, Ukraine
14	Euregio Meuse-Rhine	Idéstadiet	Belgien, Nederlandene, Tyskland
15	Euroregion Corridor VIII	Idéstadiet	Italien, Albanien, Grækenland, Makedonien, Bulgarien

³ Denne gruppe omfatter 98 byer i 4 lande. Der foreligger ingen nærmere geografiske oplysninger for disse byer. Gruppens placering på kortet på følgende side giver derfor kun et bredt billede (placeret i midten af de fire lande).